

un vast comentari del mateix traductor, on recull, dins una singular forma narrativa, dades sobre persones, dates i citacions, seguint l'edició de la Societat Dantesca Italiana, tot compilant antics i moderns comentaristes. — OSVALD CARDONA.

Noves normes de prosòdia i ortografia castellanés. — El dia 29 de maig de 1952, unes modificacions referents a prosòdia i ortografia del castellà foren aprovades per l'Acadèmia de la Llengua¹, les quals entraren en vigor el dia 1 de setembre del mateix any. Caracteritzen aquestes normes el realisme davant els fets de llengua i un desig d'unificació i de simplificació. Encara que molt sovint els dos criteris esmentats s'entrecreuen, podem atribuir a l'esforç per acostar-se al sentit actual de la llengua les següents normes: l'admissió de formes com *periodo* (en realitat pronunciada sempre així, almenys a Espanya), juntament amb l'etimològica *período* (mantinguda pels hispanoamericans cultes); semblantment són admeses des d'ara les formes dobles *sanscrito sánscrito*, *metamorfosis metamórfosis*, *reemplazo reemplazo*, *reembolso reembolso*, i, per la mateixa raó, queda suprimit l'accent gràfic del primer element dels compostos (*decimoséptimo*, i no *décimoséptimo*), o dels verbs seguits de complements (*sabelotodo*, i no *sábelotodo*), després d'experimentar la universal pronunciació d'aquests conjunts. Realista és també la diversitat prosòdica que hom estableix per als verbs en *-iar*, els quals quedaran distribuïts des d'ara en tres grups: els que mantenen el hiatus (*enviar*, *yo envío*), els que tenen diftong (*limpiar*, *yo limpio*), i els que vacillen (*auxiliar*, *yo auxilio* o *auxílio*); per als darrers l'Acadèmia indicarà quina forma predomina en l'ús contemporani. Partint de mots que tenien ja dues grafies correctes (*seudo/pseudo*, el primer dels quals correspon a l'universal *salmo*; *neis/gneis*), des d'ara seran igualment admesos els parells *sicosis/psicosis* i *sicología/psicología*, *memotecnica/mnemotecnica*, i *nomo/gnomo*. La unificació gramatical que busquen les noves normes és evident en la condemna de les formes *antropofagia*, *disfagia*, *monodia*, *laringoscopia*, que seran substituïdes per les diftongades *antropofagia*, *disfagia*, *monodia*, *laringoscopia*, i, al contrari, però per la mateixa raó d'unificació, *nictalopia* serà substituïda per *nictalopía*. La tònica de la simplificació en les noves normes es veu amb la supressió de l'accent dels infinitius en *-air*, *-eir*, *-oir* (que ara s'escriuran *-air*, *-eir*, *-oir*), de les formes *fué*, *fuí*, *dió*, *vió* (que ara seran *fue*, *fui*, *dio*, *vio*), i dels paroxítons en *-oo* (*Feijóo*, *Campóo*, seran escrits *Feijoo*, *Campoo*); també queden suprimits tots els casos de dièresi que no siguin per a indicar pronunciació efectiva de la *u* (com *pingüe*, *pingüino*), de manera que seran simplificades les grafies de *dioso*, *dueto*, *piada*, *puar*, i altres afins; semblantment són regulats els casos de diftong i hiatus provocats pel contacte entre *i* o *u* i una altra vocal, ensems que la combinació *ui* tindrà unes regles d'accentuació més d'acord amb les generals de l'idioma. Hi ha, escampades en l'articulat general, una sèrie de disposicions que afecten el diccionari i la gramàtica acadèmics modificant-ne el text, sia per a adaptarlo a les noves normes, sia per a donar-li una major precisió o per a fer més còmoda la consulta del lector. En general, la reforma de l'Acadèmia reflecteix un criteri natural, d'anar donant a l'ortografia, dintre el que té de convencional, un veritable sistema de principis, i, bé que encara no ho ha aconseguit — sabut és que l'Acadèmia es mou lentament —, es troba en el bon camí; això explica que, en les normes, predominin els detalls casuístics i els aspectes sense gaire importància damunt la visió de conjunt i els acords transcendents. No obstant, són importants l'acceptació de formes diftongades (*periodo*) i la simplificació de *ps* (*sicología*); especialment la darrera trigarà a ésser universalment admesa. Sembla que l'Acadèmia es resigni o desitgi precisament un retard en la seva adopció, perquè considera correctes les dues solucions, la tradi-

1. REAL ACADEMIA ESPAÑOLA, *Nuevas normas de prosodia y ortografía*. Madrid 1952, 134 pàgs. Les normes pròpiament dites van seguides de l'informe justificatiu; encara que ací tota l'Acadèmia l'ha fet seu, aquest informe havia estat publicat gairebé textualment per Julio Casares al "Boletín de la Real Academia Española", XXXI (1951) i XXXII (1952); diferència les dues versions el caràcter de projecte de l'escrit del senyor Casares, i el to ja definitiu del dictamen aprovat.

cional (*período, psicología*) i la innovadora (*período, sicología*); però nosaltres creiem prudent el determini d'una temporada de coexistència de les dues formes, en què l'Acadèmia podrà observar com responen els autors, i si resulta fàcil de familiaritzar-se amb les noves grafies, sense haver d'afrontar la possibilitat d'una rectificació futura. També deuen tenir una finalitat d'assaig les altres normes en què es deixa en llibertat l'usuari de la llengua entre dues solucions correctes; són, entre altres: la diferenciació dels mots que actuen unes vegades d'adjectius i altres vegades de pronoms mitjançant l'accent quan són pronoms (*otro, algunos, pocos*, semblantment a *este/éste*, etc.) (i això sempre que provoqui ambibologia), la separació en síl·labes dels mots formats damunt prefixos o altres vocables que poseixen sentit cabal com a independents, que podrà fer-se respectant aquests prefixos o vocables (*des-amparo, nos-otros*) o atenent a un criteri sillàbic fonètic (*de-samparo, no-sotros*), etc. Celebrem que l'interès de l'Acadèmia per l'idioma es tradueixi en normes positives, i desitgem de veure-les ben aviat incorporades a la gramàtica i al diccionari de la Corporació. — A. M. BADIA I MARGARIT.

Record a Aubrey Fitz-Gerald Bell. — Bé que de formació clàssica, Aubrey Fitz-Gerald Bell fou predominantment un hispanista. Viatjà per la Península i visqué llargs anys a Portugal, fins que, en esclatar la darrera guerra mundial, s'installà al Canadà, on morí el maig de 1950. Havia nascut l'any 1881. Ha deixat estudis generals i monogràfics de les literatures portuguesa i castellana. De la primera, recordem els seus treballs sobre Gil Vicente, Camoens, els místics, i les antigues líriques de *amigo*. Dins el camp de les lletres castelles havia publicat llibres, que resulten fonamentals, sobre el renaixement espanyol, fra Luis de León, Cervantes i Gracián. Havia realitzat belles traduccions a l'anglès, de Gil Vicente, fra Luis i altres. En tots els detalls de la seva vida, Bell fou hispanista en sentit integral, per tal com no es limitava a copsar l'esperit de les literatures hispàniques, sinó que procurava d'arribar a la mateixa manera d'ésser hispànica, vivint en contacte físic amb ella, i fent operant aquest contacte pel seu fi talent d'observador. — A. M. BADIA I MARGARIT.

Quatre antologies catalanes. — La literatura catalana moderna ha estat fecunda en antologies. Des de *Los Trobadors nous*, publicats per Antoni de Bofarull el 1858, i *Los Trobadors moderns*, per Víctor Balaguer el 1859, fins avui, en què aquests reculls vénen a suplir en certa manera, la falta de revistes literàries (com *Els poetes insulars de postguerra* publicats per M. Sanchis i Guarnier, els *Vuit poetes* o *l'Antologia poètica universitària* dels anys 1949, 1950 i 1951-1952); passant per la considerable, bé que difusa, de la «Lectura Popular» de F. Matheu, la de la poesia moderna d'Alexandre Plana, etc., són nombroses les que podríem citar. En aquests darrers anys, deixant de banda les antologies fetes entorn d'un tema determinat — el mar, la muntanya, l'Eucaristia, etc. —, i alguna d'excesivament endarrerida (com la de F. Gutiérrez publicada el 1947, altrament d'un interès molt limitat), o la de Carl Josef Odenkirchen *A Preliminary Chrestomathy of Old Catalan* publicada el 1949,¹ cal donar compte de dues antologies generals de la poesia catalana — una d'elles en dos volums, un de Rafael Tasis i l'altre de Joan Triadú —, d'una de la nostra poesia moderna traduïda al castellà i, finalment, d'una de narracions. En realitat, existeixen dos tipus d'antologies: unes representen una selecció crítica duta a terme segons un concepte determinat de poesia — i això és tant com dir segons una posició personal, i absoluta, davant el fenomen poètic —; unes altres estan basades en un criteri fonamentalment històric. Les primeres ofereixen un avantatge i un perill a la vegada: l'avantatge d'evitar falsos valors i tòpics, i el perill de fracassar per falta de personalitat. Les segones presenten, de sempre, una solidesa donada per la perspectiva històrica, que no vol dir exclusió d'apreciació estètica, bé que ofereixen el risc immediat i gairebé inevitable de la repetició. Si Rafael Tasis, en selec-

1. Cf. R. ARAMON I SERRA, "Estudis Romànics", II (1949-1950), 251-253.